

Mäntyrinta- Honkalan kyläsuunnitelma v.2012-2020

Sijainti

Mäntyrinta-Honkalan kylä sijaitsee Muhoksen kunnassa n.3 -13 km Muhoksen keskustaajamasta itä-kaakkoon, jatkuen Utajärven rajalle, Valtatie 22:n varrella. Kylämme koostuu pienemmistä kylä-alueista: Honkala, Hyrkäs, Laitila, Lehtoselkä, Muhosperä , Suokylä ja Syväys. Kylämme toinen, vielä epävirallinen nimi, on Itä-Muhos.

Asukkaat

Kylämme asukasmäärä on tällä hetkellä (v.2015) n.800 asukasta, joista vapaa-ajan asukkaita n.50-70(arvio). Kotitalouksien määrä v.2015 on n.255 kpl. Asukkaiden ikärakenne on nuorentunut (0-6v. osuus 13,8 %), sillä aluellemme on muuttanut nuoria perheitä vuosittain. Asukasmäärän kasvu on 2000-luvulla ollut 13%:n luokkaa. Alakouluikäisiä oli v. 2015, 103.

Palvelut

Kunnalliset palvelut:

Kylällämme ei ole tällä hetkellä (v.2015-16) perusopetustiloja, koska Muhoksen kunta lakkautti Honkalan koulun. Vapaa-aikapalvelut tarjoaa liikuntasalivuoroja Mäntyranan koulun salissa. Lasten päivähoitopaikkoja on (v.2015) 2:lla perhepäivähoitajalla. Kirjasto/monipalvelu-auto liikennöi säännöllisesti. Koululaiskuljetus tapahtuu linja-autoilla ja takseilla kirkonkylän alakouluun. v.2015 keväällä, 93 kylämme alakouluikäisistä oli kuljetusoppilaita.

Muut palvelut:

Kylällämme on vireää yhdistystoimintaa: metsästysseuroja on useita, ja Mäntyranan liikuntasalissa vuoroja käyttävät mm.4H ja MLL, sekä monet harrastajaryhmät. Jääkiekkokaukalo on kuntalaisten vapaassa käytössä, sekä valaistu, 1,5 km:n kuntorata Mäntyranan maastossa. Kesäisin Suokylän pallokentällä voi pelata esim. jalka- tai pesäpalloa. Muhosjoella voi meloa ja kalastaa, koska jokeen istutetaan myös arvokalaa. Repokankaalla sijaitsee kylämme ainoa uimapaikka. Liimannin- ja Isterinkosket, lehtojensuojelualueineen, ovat merkittävimmät aluemme luontokohteet.

Elinkeinot

Suuri osa kylän työikäisistä asukkaista kulkee töissä Muhoksen taajamassa, Oulussa tai lähikunnissa. Kylällämme on kuitenkin paljon yrityksiä, joista suurin osa maatalouselinkeinojen harjoittajia ja koneurakotsijoita. Karjatiloja v.2015 on 12 kpl, ja hevostiloja on saman verran. Aktiivisia peltoviljely- ja metsätiloja on 10-20 (osa on liitännäiselinkeinona tilan ulkopuolella työskenteleville.)

Yritykset

Maatalousyrittäjien lisäksi alueellamme toimii mm. liikenneyrittäjiä, auto- ja konekorjaamoja, maanrakennusyrittäjiä, muurari, hieroja, rakennus- ja remontointiyrityksiä. Listaan lisätään uusia sitä mukaa kun yhteystietoja saadaan.

Yrittäjät:

A-hierontapalvelu: Arja Lotvonen, Ilmarintie 15, Muhos puh.040-7636533

Hartikan Kuljetus: Tomi Hartikka, Uusikuja 10, Muhos, puh.0400-435485

Kaivinkonetyöt Hahtonen, Lehtoseläntie 193, Muhos, puh.0400-485699

Kaivinkonetyöt: Mauri Lotvonen, Suokyläntie 71, Muhos puh.040-5296784

Karho-ojan karjatila Oy: jalostuseläimiä, Juha Räisänen, Suokyläntie 511, Muhos, puh.040-5454155

Kengityspalvelut R & A Juvani, www.kengityspalvelutjuvani.fi Muhosperäntie 192, Muhos

Keräsen automaalaamo: Honkalantie 182, Muhos, puh.0504040452

Koneurakointi Oy: koneenkorjaus- ja kaivinkonetyöt: Tomi Hartikka, Uusikuja 10, puh.0400-435485

Lihanleikkaus ja jatkojalostus: Aaro Vesala, Ravurintie 8, Muhos, puh.0400-251127

Maanrakennus Aappo Laitinen ky: Honkalan yksityistie 47, Muhos puh.0400-765963

Matkailumaatila ja taksi: Jari Rosberg, Rantokuja 87, Muhos, puh.050-5374263

Muhoksen Biokuljetus oy: Jaakko Kokko, Honkalanyksityistie 130, Muhos, puh.0400-153471

Muurari: Eero Suojoki, Suokyläntie 149, Muhos puh.0500-281994

Pintaplus oy, rakennuspalvelu: Lehtoseläntie 104, V. Palkki, L. Kylmänen, p.0407355249, 0407355242

Rehun tekoa ja lietteen levitystä: Mikko Viitala, Suokyläntie 134, puh.040-8393704

Weter luontaishoidot: Marjut Nieminen, Hyrkkääntie 71, Muhos puh.040-5064101

Viljan kuivatusta ja rahtipuintia: Mika Pohjola, Laitilankuja 24, Muhos puh.0400-581534

Järjestöt ja Yhdistykset

Itä-Muhoksen alueella toimii useita järjestöjä Mäntyrinta-Honkalan kyläyhdistyksen lisäksi. Muita toimijoita ovat: 4H-Muhos, MLL-Muhos, Ylikylän Martat, Keskustan Muhoskylän paikallisyhdistys, Muhoksen kalastuskunta, Muhoksen Maamiesseura, Metsästysseurat: Muhoksen Metsänkulkijat ry, Suokylän Eräpojat sekä Päijänteen riistansuojelijat. Lisäksi alueellamme toimii Vapaaehtoinen Pelastuspalvelu ja Kotiseutuyhdistys.

Historian kuvaus

Kylämme synnystä ei ole tarkkaa tietoa, mutta 1700-luvulla on täällä ollut jo selvä kylä, jonka nimeltä mainittuja asukkaita menehtyi paljon, Ison vihan aikoihin. Kylän muodostumiseen ja elämään, maanviljelyn lisäksi, on vaikuttanut vuosisata sitten, tervan kuljetus: Muhosjoen rannassa, Syväyksen kohdalla on Tervansoutajien muistokivi (pystytetty v.1992). Oulujoen tervankuljetus ja koskenlaskuperinne kukoisti 1900-luvun alussa. Tervansoutajien paluureitti kulki Muhosjokea pitkin sauvoen vastavirtaan. Syväyksen kohdalla veneet hinattiin maihin ja kuljetettiin hevoscärryillä aina Sotkajärvelle, jossa ne laskettiin jälleen Oulujoelle. Tervan kuljetus, sekä koskenlasku loppuivat Oulujoella ja Muhosjoella v.1944, voimalaitosrakentamisen myötä.

Hyrkkäänmäellä on ollut rautatiepysäkki, joka oli ahkerassa käytössä ennen henkilöautojen yleistymistä. Vieläkin lättähattujuna voi pysähtyä ent. asemalla tarvittaessa. Suokylän perällä sijaitsevasta, Hirsijärven entisestä kylästä, pysyvät asukkaat muuttivat pois 80-luvulla. Hirsijärven kylästä on tehty kyläkirja. Valtatie 22 (Oulu- Kajaani valtatie) uusittiin kylämme kohdalla v.1969. 1990-luvulla saatiin valaistus Valtatie 22:n varteen.

Kevyenliikenteen silta, Suokylästä Muhosjoen yli Mäntyranalle, saatiin 80-luvun puolivälissä. Liikuntasali valmistui Mäntyranalle v.1997. Kylän asukkaat tekivät kolmen vuoden aja tuhansia talkootyötunteja ja lahjoittivat puutavaraa salin rakennustarpeiksi. Talkoita tehtiin kunnan valvonnassa, ja kunta sai näin lahjaksi ja kalustettavaksi uuden liikuntasalin.

Kyläkauppa/kioski Hyrkkäällä sulki ovensa 2000 luvun alussa. Kylällämme on toiminut 2 koulua n.100 vuotta. Mäntyranan koulu lakkautettiin v.2008, mutta liikuntasali on kunnan palvelutuotannossa. Kyläyhdistys hankki jääkiekkokaukalon v.2011 Mäntyranan pihapiiriin. Kylän talkootyön ja Jomma ry:n avustuksen turvin, 1,5 km:n pit. valaistu kuntorata valmistui v.2013. Kylän asukkaiden vastustuksesta huolimatta, Honkalan koulu lakkautettiin v. 2014.

Nykytilan kuvaus

Mäntyrananta-Honkalan kylän hyvä sijainti lähellä Oulua (n.40 km) ja houkuttelevat maalaismaisemat ovat kääntäneet kylämme kasvusuuntaan. Vaikka kylällämme ei vielä ole siirtoviemäriä, on aluellemme rakentamishalukkuus hyvä: n. 2-4 uutta omakotitaloa /vuosi. Vireää kylätoimintaa, maaseutua ja luontoa arvostavat perheet, rakentavat mielellään Itä-Muhoksen alueelle. Kyläkoulumme ja liikuntasalin säilyminen on yksi tärkeimmistä alueemme kulmakivistä. Muhoksen kunnan ongelmallinen päätöksentekotapa alueemme kouluasioissa, tuo epävarmuutta tulevaisuuteen. Kevyenliikenteen väylä on ELY-keskuksen VT 22:n kehittämissuunnitelmassa mukana. Väylän rakentamisesta on päätös tehty Ely:ssa kevättalvella-12 ja sen valmistumista odotellaan tulevina vuosina.

Rokua Geopark-alueen upeat luontokohteet alueellamme ovat: (Metsähallituksen omistamat) Isterinkoski Muhosperässä ja Liimanninkoski Suokylässä. Tervantie= VT 22 matkailutienä, toivotaan vaikuttavan myös matkailupalveluiden kysynnän lisääntymiseen alueellamme. Valokuituverkko on saatu osalle kyläaluettamme v.2015, ja muille nopeita yhteyksiä toivotaan lähivuosina.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Ennen kyläsuunnitelman aloittamista, kyläyhdistys järjesti asukaskyselyn 2010. Kylätiedotteen mukana jaettiin jokaiseen talouteen kyselylomake, johon vastaamalla

tiedusteltiin asukkaiden tarpeita ja toiveita kylämme kehittämiseksi. Kyläkysely uusittiin keväällä 2015. Vastauksien pohjalta, M-H kyläyhdistyksen johtokunta linjasi **v. 2015 tärkeimmät tavoitteet lähivuosille: uusi koulu liikuntasalin yhteyteen Mäntyrannalle ja pyörätie VT 22:n varteen.** Muita toiveita olivat: päiväkotia, kesäkioski, lisää ulkoilureittejä sekä harrastusryhmiä kaiken ikäisille. Pitemmän ajan tavoitteet (yli 3:n vuoden kuluttua) ovat: osayleiskaava, siirtoviemäri, kauppa tai kioski.

Toimenpiteet:

Kyläyhdistyksen pyrkimyksenä on asukkaiden hyvinvoinnin ja asumisviihtyvyyden parantaminen, sekä kunnallisten palveluiden turvaaminen. Yhdistyksemme pyrkii järjestämään tapahtumia, jotka lisäävät yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä kunnan sekä muiden yhdistysten ja toimijoiden kanssa. Kyläyhdistys lähettää tarvittaessa lausuntoja Muhoksen kuntaan, sekä muille tahoille, tavoitteiden saavuttamiseksi. Tarvittaessa pidetään kyläiltoja, varsinaisten vuosikokousten lisäksi.

Seuranta:

Uusi kyläkysely tulisi järjestää 2-3:n vuoden kuluttua. Kotisivujen www.ita-muhos.com sisällön tarkastelu ja suorat palautteet kyläyhdistyksen johtokunnan jäsenille.

Nelikenttäanalyysi

Vahvuudet

- luonnonvarat ja maaseutu
- hyvä väestönkasvu
- koulu
- laajakaistayhteys
- liikuntasali ja lähiliikuntapaikat
- hyvä sijainti Valtatie 22:n varrella

Heikkoudet

- pyörätien puute Valtatie 22:n varrelta
- ei kauppaa
- ei siirtoviemäriä
- lasten päiväkotia puuttuu
- sivuteiden huono kunto

Mahdollisuudet

- uudet asukkaat ja uudet ideat
- tapahtumat
- harrastustoiminnan kehittäminen
- luontomatkailu ja Rokua Geopark-alue
- elinkeinojen kehittäminen

Uhat

- epävarmuus kyläkoulusta
- Muhoksen kunnan vähäinen panostus
- vapaaehtoisten väsyminen puurtamiseen
- asukkaiden passivoituminen ja valmiin odottelu

